

ÖREBRO UNIVERSITET
HÄLSOAKADEMIN

Sjuksköterskeprogrammet VT 2012

Kurs: Omvårdnadsvetenskap B III, Bemötande och lärande, OM1415

Datum: 2012-06-07

frågor: **Studenter registrerade på OM1415 VT12 – fråga 1-7**

Studenter registrerade på OM1415 HT11 – fråga 8-13

Studenter registrerade på OM1415 VT11 – fråga 14-20

Lärare: Ulla Ohlsson (UO), Inga-Lill Källström-Karlsson (IKK), Mikael Selvin (MS) Ulf Karlsson (UK)

Läs noga följande instruktion till tentamen!

INDIVIDUELL TENTAMEN I OMVÅRDNADSVETENSKAP B,

Bemötande och lärande

KOD

Instruktion: Skriv kodnummer och sidnummer på varje skrivningspapper

OBS! För rättningsarbetet: Använd separat skrivningspapper för varje fråga. Om inte varje fråga skrivs på separat skrivningspapper kan rättning fördröjas.

Skriv läsligt: svårläst – rättas därefter, oläsligt – kan ej rättas.

Hela skrivningsunderlaget utgör sammantaget underlag för bedömningen U, G, VG

Resultatpoäng OM1415 VT2012: Max 60 p, 36 p G, 54 VG

Resultatpoäng OM1415 HT2011: Max 50 p, 30 p G, 45 VG

Resultatpoäng OM1415 VT2011: Max 50 p, 30 p G, 45 VG

Fråga 1, 8 och 14 lämnas till Ulla Ohlsson (UO)

Fråga 2-5, 9-12 och 15-20 lämnas till Inga-Lill Källström-Karlsson (IKK)

Fråga 6-7 och 13 lämnas till Mikael Selvin (MS)

Tentamensfrågorna inlämnas tillsammans med svaren.

**FÖLJANDE FRÅGOR BESVARAS AV STUDENTER REGISTRERADE PÅ OM1415
VÅREN 2012**

Pedagogisk yrkesfunktion, 20 p (UO)

Fråga 1

Du arbetar som sjuksköterska på en medicinsk mottagning där du har ansvarar för att stödja patienterna i deras livsstilsförändringar, exempelvis att förändra kostvanor, börja motionera eller att sluta röka. Ni arbetar utifrån ett salutogent förhållningssätt i patientundervisningen. Du är patientansvarig sjuksköterska för Olle, en förtidspensionerad gift man i 60-årsåldern. Olle har haft två hjärtinfarkter och hans blodtryck är högt 200/100. Olle kommer på återbesök med kontroll av blodtryck, provtagning av blodfetter samt viktkontroll. Du har träffat Olle vid tre tidigare tillfällen. Olle försöker att sluta röka. Han har minskat från 15 cigaretter per dag till fem-sex cigaretter per dag. Vid förra mottagningsbesöket fokuserade ni på Olles kostvanor. Han och hans hustru träffade en dietist. Hustrun stödjer inte Olle med att förändra sina kostvanor utan fortsätter att duka fram kaffebröd till eftermiddagsfikat. Därav finns risk att Olles generella motståndsrresurser minskar. När du håller ankomstsamtal och ställer frågor om kostvanorna så visar det sig att Olle inte varit följsam mot dietistens kostråd, eftersom han anser att allt som "sött och gott" är tillåtet. Olle har också gått upp tre kilo i vikt på två månader.

1a. Vad innebär begreppet generella motståndsrresurser? (4p)

1b. Vad innebär att ha ett salutogent perspektiv i patientundervisning? (8p)

1c. Ge fyra förslag på hur du kan gå tillväga för att stödja Olle att utveckla empowerment. Motivera dina förslag! (8p)

Kommunikation och professionellt förhållningssätt, 20p (IKK-UK)

Fråga 2

Ett samtal kan struktureras upp i tre delar, en början, en huvuddel och en avslutning. Det finns vissa gemensamma drag i den första fasen oavsett samtalets syfte.

2a. Vilken är den viktigaste funktionen i ett samtals början? (2p)

2b. Vilka egenskaper hos sjuksköterskan är av betydelse i denna första fas? (3p)

Fråga 3

Mycket av vår kommunikation är icke verbal.

3a. Goda icke-verbala kommunikationsfärdigheter är bland annat att använda sig av kroppsspråket. Vad menas med att kroppsspråket är kongruent med det verbala budskapet? (1p)

3b. Till icke-verbala kommunikationsfärdigheter hör också att använda sig av tystnad. Beskriv tre anledningar till att använda dig av tystnad i samtalet. (3p)

Fråga 4

Vad kallas följande färdighet: omformulera, spegla känslor samt sammanfatta känslor och innehåll. (1p)

Fråga 5

5a. Den empatiska processen innefattar 3 olika faser. I den tredje fasen, den hjälpande fasen så kan hjälparen hantera detta på olika sätt (utfall/effekt) och detta påverkas av (beror på) ett antal faktorer. Redogör kort för utfall/effekt i denna fas och vad detta beror på enligt U Holm. (3,5p)

5b. Det finns olika definitioner av begreppet empati. U Holm har redogjort för en definition. Redogör kort för den definitionen. (1,5p)

5c. Ulla Holm beskriver att hjälparen kan inta olika psykologiska avstånd/ positioner till den hjälpsökande. Redogör kort för de tre psykologiska positionerna/förhållningssätt som hjälparen kan ha till den hjälpsökande. (3p)

5d. Redogör kort för följande begrepp: (2p)

- Överföring
- Affektiv tolerans

Krisbegreppet och gruppprocess, 20p (MS)

Fråga 6

- 6a. Vad är skillnaden på normala livshändelser och när det går över till att bli en kris? (2p)
- 6b. Beskriv den psykologiska krisens 4 aspekter (4p)
- 6c. Att bli gammal och närma sig döden allt mer kan för många innebära att man hamnar i kris. Ange fyra tänkbara orsaker till detta och motivera kort dina val. (4p)

Fråga 7

- 7a. Förklara begreppet konformitet. (2p)
- 7b. Förklara varför det är viktigt att det finns ett visst motstånd mellan gruppmedlemmarna. (2p)
- 7c. Vad är en subgrupp? (2p)
- 7d. Beskriv två problem i en arbetsgrupp och varför de uppkommer. (4p)

FÖLJANDE FRÅGOR BESVARAS AV STUDENTER REGISTRERADE PÅ OM1415 HÖSTEN 2011

Pedagogisk yrkesfunktion, 20 p (UO)

Fråga 8

Du arbetar som sjuksköterska på en medicinsk mottagning där du har ansvarar för att stödja patienterna i deras livsstilsförändringar, exempelvis att förändra kostvanor, börja motionera eller att sluta röka. Ni arbetar utifrån ett salutogent förhållningssätt i patientundervisningen. Du är patientansvarig sjuksköterska för Olle, en förtidspensionerad gift man i 60-årsåldern. Olle har haft två hjärtinfarkter och hans blodtryck är högt 200/100. Olle kommer på återbesök med kontroll av blodtryck, provtagning av blodfetter samt viktkontroll. Du har träffat Olle vid tre tidigare tillfällen. Olle försöker att sluta röka. Han har minskat från 15 cigaretter per dag till fem-sex cigaretter per dag. Vid förra mottagningsbesöket fokuserade ni på Olles kostvanor. Han och hans hustru träffade en dietist. Hustrun stödjer inte Olle med att förändra sina kostvanor utan fortsätter att duka fram kaffebröd till eftermiddagsfikat. Därav finns risk

att Olles generella motståndsrresurser minskar. När du håller ankomstsamtal och ställer frågor om kostvanorna så visar det sig att Olle inte varit följsam mot dietistens kostråd, eftersom han anser att allt som "sött och gott" är tillåtet. Olle har också gått upp tre kilo i vikt på två månader.

8a). Vad innebär begreppet generella motståndsrresurser? (4p)

8b) Vad innebär att ha ett salutogent perspektiv i patientundervisning? (8p)

8c) Ge fyra förslag på hur du kan gå tillväga för att stödja Olle att utveckla empowerment. Motivera dina förslag! (8p)

Kommunikation och professionellt förhållningssätt, 20p (IKK)

Fråga 9

Under ett samtal ska frågor ställas. Det finns olika slags frågor. Vad för slags frågetyper exemplifieras i följande och vad karakteriserar de olika huvudtyperna?

9a. Hur kände ni det när ni förstod att er make inte skulle överleva? (1p)

9b. Kändes det skönt när ni fick besked om att det fanns en ledig plats på vårdboendet? (1p)

Fråga 10

10 a. Icke-verbala kommunikationsfärdigheter är till för att visa att man ser, hör och förstår. Ange fyra av dessa icke-verbala kanaler. (4p)

10b. Till icke-verbala kommunikationsfärdigheter hör också att använda sig av tystnad. Beskriv tre anledningar till att använda sig av tystnad i samtalet. (3p)

Fråga 11

Vad kallas följande färdighet: omformulera, spegla känslor samt sammanfatta känslor och innehåll. (1p)

Fråga 12

12a. Den empatiska processen innefattar 3 olika faser. I den tredje fasen, den hjälpande fasen så kan hjälparen hantera detta på olika sätt (utfall/effekt) och detta påverkas av (beror på) ett antal faktorer. Redogör kort för utfall/effekt i denna fas och vad detta beror på enligt U Holm (3,5p)

12b. Det finns olika definitioner av begreppet empati. U Holm har redogjort för en definition. Redogör kort för den definitionen. (1,5p)

12c. Ulla Holm beskriver att hjälparen kan inta olika psykologiska avstånd/ positioner till den hjälpsökande. Redogör kort för de tre psykologiska positionerna/förhållningssätt som hjälparen kan ha till den hjälpsökande. (3p)

12d. Redogör kort för följande begrepp: (2p)

- Överföring
- Affektiv tolerans

Krisbegreppet 10p (MS)

Fråga 13

13a. Vad är skillnaden på normala livshändelser och när det går över till att bli en kris? (2p)

13b. Att bli gammal och närma sig döden allt mer kan för många innebära att man hamnar i kris. Ange fyra tänkbara orsaker till detta och motivera kort dina val. (4p)

13c. Beskriv den psykologiska krisens 4 aspekter. (4p)

FÖLJANDE FRÅGOR BESVARAS AV STUDENTER REGISTRERADE PÅ OM1415
VÅREN 2011

Pedagogisk yrkesfunktion, 20 p (UO)

Fråga 14

Du arbetar som sjuksköterska på en medicinsk mottagning där du har ansvarar för att stödja patienterna i deras livsstilsförändringar, exempelvis att förändra kostvanor, börja motionera eller att sluta röka. Ni arbetar utifrån ett salutogent förhållningssätt i patientundervisningen. Du är patientansvarig sjuksköterska för Olle, en förtidspensionerad gift man i 60-årsåldern. Olle har haft två hjärtinfarkter och hans blodtryck är högt 200/100. Olle kommer på återbesök med kontroll av blodtryck, provtagning av blodfetter samt viktkontroll. Du har träffat Olle vid tre tidigare tillfällen. Olle försöker att sluta röka. Han har minskat från 15 cigaretter per dag till fem-sex cigaretter per dag. Vid förra mottagningsbesöket fokuserade ni på Olles kostvanor. Han och hans hustru träffade en dietist. Hustrun stödjer inte Olle med att förändra sina kostvanor utan fortsätter att duka fram kaffebröd till eftermiddagsfikat. Därav finns risk att Olles generella motståndresurser minskar. När du håller ankomstsamtal och ställer frågor om kostvanorna så visar det sig att Olle inte varit följsam mot dietistens kostråd, eftersom han anser att allt som "sött och gott" är tillåtet. Olle har också gått upp tre kilo i vikt på två månader.

14a. Vad innebär begreppet generella motståndresurser? (4p)

14b. Vad innebär att ha ett salutogent perspektiv i patientundervisning? (8p)

14c. Ge fyra förslag på hur du kan gå tillväga för att stödja Olle att utveckla empowerment. Motivera dina förslag! (8p)

Kommunikation och professionellt förhållningssätt, 30p (IKK)

Fråga 15

Under ett samtal ska frågor ställas. Det finns olika slags frågor. Vad för slags frågetyper exemplifieras i följande och vad karakteriserar de olika huvudtyperna?

15a. Hur kände ni det när ni förstod att er make inte skulle överleva? (2p)

15b. Kändes det skönt när ni fick besked om att det fanns en ledig plats på vårdboendet? (2p)

Fråga 16

Mycket av vår kommunikation är icke verbal

16a. Icke-verbala kommunikationsfärdigheter är till för att visa att man ser, hör och förstår. Ange fyra av dessa icke-verbala kanaler. (4p)

16b. Till icke-verbala kommunikationsfärdigheter hör också att använda sig av tystnad. Beskriv tre anledningar till att använda sig av tystnad i samtalet. (3p)

Fråga 17

Redogör för vad som menas med följande begrepp: (3p)

- a) jag-budskap
- b) Kongruent kroppsspråk
- c) Positiv omdefiniering

Fråga 18

Vad kallas följande färdighet: omformulera, spegla känslor samt sammanfatta känslor och innehåll. (1p)

Fråga 19

Ett samtal kan struktureras upp i tre delar, en början, en huvuddel och en avslutning. Det finns vissa gemensamma drag i den första fasen oavsett samtalets syfte.

19a. Vilken är den viktigaste funktionen i ett samtals början? (2p)

19b. Vilka egenskaper hos sjuksköterskan är av betydelse i denna första fas? (3p)

Fråga 20

20a. Den empatiska processen innefattar 3 olika faser. I den tredje fasen, den hjälpande fasen så kan hjälparen hantera detta på olika sätt (utfall/effekt) och detta påverkas av (beror på) ett antal faktorer. Redogör kort för utfall/effekt i denna fas och vad detta beror på enligt U Holm (3,5p)

20b. Det finns olika definitioner av begreppet empati. U Holm har redogjort för en definition. Redogör kort för den definitionen. (1,5p)

20c. Ulla Holm beskriver att hjälparen kan inta olika psykologiska avstånd/ positioner till den hjälpsökande. Redogör kort för de tre psykologiska positionerna/förhållningssätt som hjälparen kan ha till den hjälpsökande. (3p)

20d. Redogör kort för följande begrepp: (2p)

- Överföring
- Affektiv tolerans